

Oçu Oluşum-SSPE-Hasta ve Yakını Hakları Derneği'nin ilk eylemi 9 Temmuz'da Ankara'daydı
SSPE Hastalarına İnsanca Yaşam Kampanyası ile olumlu sonuçlar alınmaya başlandı.

STK'lar ve yerel yönetim temsilcileri Nevşehir Kaymaklı'da bir araya geldi
Katılımcı belediye ve STK'lar birlikte yol haritası çıkarttı.

Çevre aktivisti Melda Keskin:
"Yaptıklarımıza "etkinlik" ya da zararsız başka bir ad takmak yerine, ısrarla "eylem" sözcüğünü kullanmayı seçtik".

Siviliz

Ağustos 2006 • Sayı 4

ISSN 1306-5297

Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen ve STGM tarafından yürütülen Sivil Toplumun Desteklenmesi Projesi bültenidir, iki ayda bir yayımlanır.

Sivil Muhabbet

Türkiye'nin AB adaylığı üç ayak üzerine oturtuldu ve bunlardan en fazla önemseneni sivil diyalog. Sivil diyalogun geliştirilebilmesi için AB Komisyonu'nun 2007 yılında kullanılmak üzere ayırdığı hibe miktarı 20 milyon Euro*. Bu hibeler dışında da pek çok farklı olanak sivil diyalogun geliştirilmesi yönünde seferber edilecek gibi görünüyor.

İyi de, bu olanaklardan STK'lar nasıl yararlanacak? Her zaman olduğu gibi, büyük örgütler ellerinde profesyonelce hazırlanmış projeleriyle gelirken, yerel, küçük örgütler baka mı kalacaklar?

Yerel sivil örgütlerin sivil diyaloga katılmalarını STGM olarak fazlasıyla önemsiyoruz. Yerelin sesini, rengini ve sorunlarını onlardan başka kim anlatabilir ki? Yerel sivil örgütlerin sürece katılması için taraflara görevler düşüyor: AB Komisyonu yerelin kapasitesine göre olanaklar oluşturmalı (daha kolay ulaşılabilir hibeler gibi), STGM yerel örgütlerin kapasitelerini artırmak için çalışmalarına tüm gücüyle devam etmeli, yerel örgütler de hibelerle ve diğer desteklerle kurumsal kapasitelerini nasıl artırebileceklerini düşünmeliler.

Türkiye'nin AB'ye üyeliğini desteklemiyor ya da benimsemiyor olabiliriz, bu son derece normal. Üyelik ya da değil, önemli olan bir sivil diyalogun geliştirilmesi, halkların birbirlerini araçlar kullanmadan, doğrudan tanınmaları, dostluklar kurmaları değil mi? Aslına bakarsanız, onların sivil diyalog dedikleri şey bizim elimize düşünce sivil muhabbet haline geliyor. Diyalogun kuruluğu, resmiliği, ciddiyeti ortadan kalkıp muhabbetin tadı, karşılıklı sevgisi başlıyor. Bizim de AB'ye katacağımız çok şey var aslında. Belki de bunların başında muhabbet geliyor. Ne dersiniz?

* Bu programla ilgili ayrıntılı bilgi için Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu'nun <http://www.deltur.cec.eu.int> adresli sayfasında bulunan "AB ve Siz" bağlantısına bakılabilir.

"Bu proje Avrupa Birliği tarafından desteklenmektedir."

"Bu proje STGM tarafından uygulanmaktadır."

Bu yayının içeriğinden yalnızca STGM sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıttığı olarak algılanmamalıdır.

STK'lar ve yerel yönetimler, Nevşehir Kaymaklı'da buluştu

"Katılımcı Demokraside Yerel Yönetim-STK İşbirliği" toplantısının ikincisi 20-22 Haziran tarihleri arasında Nevşehir Kaymaklı'da düzenlendi. Toplantıda ilk olarak, Mardin-Kızıltepe, Samsun-Gazi, İzmir-Seyrek ve Nevşehir- Kaymaklı belediyeleri ve yerel STK'ları, birinci toplantıdan bu yana kendi kendi bölgelerinde gerçekleşen gelişmelerle ilgili bir durum değerlendirmesi yaptı. Başarılı örnek olarak bu kez Çanakkale Belediyesi ve Çanakkale Sivil İnişiyatifi toplantıya konuk oldu ve deneyimlerini paylaştı. Ardından Beyoğlu deneyimi, Beyoğlu Platformu'ndan konuklarla sivil toplum görüşleri açısından tartışıldı.

Daha sonra yapılan farklı grup çalışmalarıyla, yerel yönetim temsilcileri sivil toplum örgütlerinden beklentilerini, STK temsilcileri ise STK'ların yerel yönetimlerden beklentilerini tespit etmeye çalıştı. Son olarak, bölgesel çalışma gruplarıyla her bir katılımcı belediye ve STK'lar birlikte yol haritası çıkarttı.

ESYO, STGM eğitimlerine katıldı

Eskişehir Sivil Yerel Oluşum (ESYO) Platformu üyeleri, 24-26 Temmuz tarihleri arasında STGM'nin kapasite geliştirme eğitimlerine katıldı. ESYO'nun talebi üzerine özel olarak organize edilen eğitimde 42 STK aktivisti yer aldı.

Bir destek de TÜRÇEP'e

STGM, 2006-2007 döneminde Türkiye Çevre Platformu (TÜRÇEP) ve bölgesel çevre platformlarının toplantılarına, kapasite geliştirme çalışmalarına destek veriyor.

SSPE Hastalarına İnsanca Yaşam Kampanyası sürüyor

STGM'nin kampanya desteği verdiği Oçu Oluşum-SSPE-Hasta ve Yakını Hakları Derneği 9 Temmuz'da Ankara'da Abdi İpekçi Parkı'nda ses getiren bir eylem yaptı. Eylemde, konaklayarak tedavi ve 24 saat kesintisiz bakım, ilaç ve tıbbi malzemelerin sigorta kapsamına alınması ve Sağlık Bakanlığı'nın SSPE hastalarına uyguladığı ayrımcılığa son vermesi gibi talepler dile getirildi.

Derneğin yaklaşık 10 yıldır yürüttüğü çalışmalar, SSPE Hastalarına İnsanca Yaşam Kampanyası'nın ilk aşaması olan 9 Temmuz eyleminin ardından görünür hale geldi. Daha önce yurtdışından özel çabalarla getirilen SSPE ile ilgili bir ilaç eczanelerde satılmaya başlandı. Bakım parası ile ilgili yönetmelik 30 Temmuz tarihinde yayınlandı. Başta Sağlık Bakanlığı yetkilileri olmak üzere, basın ve kamuoyunun konuya duyarlılığı arttı. Daha önce Oçu Oluşum'dan haberdar olmayan SSPE hastaları ve gönüllü destek vermek isteyen avukatlar dayanışmak üzere dernekle iletişime geçtiler.

Otizm STK'ları buluştu

Otizm alanında çalışan STK'lar ağ oluşturmak üzere 1-2 Temmuz tarihlerinde Ankara'da bir araya geldi. Henüz Türkiye'de üst örgütlenmesi olmayan otizm dernekleri, ortak sorunların tespiti, hedefler ve stratejilerin belirlenmesi için iki gün boyunca çalıştı. STGM'nin desteği ile başlayan ağ oluşturma çalışmalarının devamı niteliğindeki ikinci toplantı, 2-3 Eylül 2006 tarihlerinde yine Ankara'da gerçekleşecek.

STGM, eşcinsel ağına destek veriyor

STGM, ilki 9-10 Eylül 2006 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilecek olan, Türkiyeli eşcinsellerin biraya gelip sorunlarını konuşacağı, bir sivil ağ oluşturma çalışmalarını başlatacağı toplantılara destek veriyor.

Çocuk hakları sivil ağı Ağustos sonunda toplanıyor

STGM, çocuk hakları savunuculuğu konusunda güç birliği oluşturmak için bir araya gelen Ankara Çocuk Hakları İşbirliği Platformu'nun 23-24 Haziran 2006 tarihlerinde gerçekleştirilen yapılanma toplantısına destek verdi. Değerler ve ilkelerin tartışıldığı, strateji oluşturma çalışmaları yürütüldü. Ayrıca, İngiltere'de çocuk hakları konusunda çalışan Save the Children ile "Çocuk Hakları İçin Birlikte Çalışma Deneyim Paylaşımı" konulu bir video konferans gerçekleştirildi. Ankara Çocuk Hakları İşbirliği Platformu, ikinci toplantısını yine STGM'nin desteğiyle 28-29 Ağustos 2006 tarihlerinde gerçekleştirecek.

STGM Eğitimleri

STGM'nin STK eğitimleri devam ediyor...

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi tarafından yerel sivil toplum kuruluşlarına yönelik ücretsiz olarak sürdürülen eğitim çalışmalarının Eylül – Ekim 2006 dönemi programı belirlendi. Söz konusu dönemde düzenlenecek STK'lara yönelik eğitimlerin tarihleri, yerleri, katılımcıları ve son başvuru tarihleri şöyle:

Eylül 2006:

Proje Döngüsü Yönetimi, 8-10 Eylül 2006, Çanakkale

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Çanakkale, Edirne ve Balıkesir illerindeki STK'ların temsilcileri.
Son başvuru tarihi: 4 Eylül 2006

Kapasite Geliştirme Eğitimi, 11 - 15 Eylül 2006, Trabzon

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Trabzon, Giresun, Gümüşhane, Rize, Artvin illerindeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 5 Eylül 2006

Proje Döngüsü Yönetimi, 19 – 21 Eylül 2006, Muğla

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Muğla ve Aydın illerindeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 12 Eylül 2006

Proje Döngüsü Yönetimi, 22 – 24 Eylül 2006, Denizli

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Denizli, Uşak ve Afyon illerindeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 17 Eylül 2006

Kapasite Geliştirme Eğitimi, 25 - 29 Eylül 2006, Van

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Van, Bitlis, Siirt, Şırnak, Hakkâri illerindeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 18 Eylül 2006

Ekim 2006:

Kapasite Geliştirme Eğitimi, 2 - 6 Ekim 2006, Ankara

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Konya, Karaman, Aksaray öncelikli olmak üzere tüm illerdeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 21 Eylül 2006

Kapasite Geliştirme Eğitimi, 9 - 13 Ekim 2006, Gaziantep

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Gaziantep, Kilis, Kahramanmaraş, Şanlıurfa ve Adıyaman illerdeki STK'ların temsilcileri
Son başvuru tarihi: 2 Ekim 2006

STK'lar için Yerel Uzman Yetiştirme Eğitimi - 1, 16 - 20 Ekim 2006, Ankara

Eğitime kabul edilecek katılımcılar: Yerel STK'larla paylaşacak gönüllü hizmet verebilecek uzman adayları (tüm Türkiye'den)
Son başvuru tarihi: 4 Ekim 2006

Melda Keskin (Greenpeace)

1992'de Greenpeace (Yeşil Barış) gemisi, Türkiye'yi ilk ziyaret ettiğinde Melda Keskin 30 yaşındaydı. Gemideki insanlarla tanıştığında o kadar büyük bir heyecan ve sevinç duydu ki o sırada yaptığı işi bırakıp hemen Greenpeace için gönüllü çevirmenlik ve çevre ve enerji üzerine çalışmalar yapmaya başladı. Sonraki yıllarda enerji kampanyası sorumlusu olarak çalıştı. Şu anda Greenpeace Akdeniz Ofisi Yönetim Kurulu yetkili üyeliğini yürütüyor.

1993'te Greenpeace gönüllüleri gemiden Akkuyu'ya şişme botlarla bir "çıkartma" yaparak, nükleer santral sahasına, yenilenebilir enerji potansiyelini simgeleyen bir rüzgâr türbini yerleştirdi. Sonraki yıllarda Greenpeace'i, enerji politikalarını protesto etmek için Ankara TEK binası; Çin'in nükleer bomba denemelerine tepki göstermek için İstanbul'daki Çin Başkonsolosluğu önünde eylem yaparken gördük. '96'da Greenpeace, Çernobil'in Türkiye Üzerindeki Etkileri" raporuyla, kazadan sonra yetkililerin halka nasıl yalan söylediğini ve radyoaktif çay ve fındıklar konusunda özellikle üniversitelere nasıl bir sansür uyguladıklarını kendi belgeleriyle ortaya koydu. 1999'da Greenpeace, Nükleer Karşıtı Platform üyeleri ve köylülerin yardımıyla, Büyükececi'de evlerin kapısını çalarak nükleer enerji ve alternatiflerinden söz ederek el ilanları dağıttı; ekolojik tarım, enerji planlaması, alternatif enerjiler konulu seminerler düzenledi. Ardından, belediye başkanlarının da katıldığı halkoylamasında, nükleer santral kurulmasına yüzde 84 "Hayır!" yanıtı çıktı. Temmuz 2000'de hükümet, Uluslararası Akkuyu Nükleer Santral İhalesi'ni iptal etti.

Greenpeace'ten önce, Nükleer Karşıtı Platform ve Ekolojik Eylem Grubu ile çalışmalarınız olmuş. Bir aktivist için, yerel ya da uluslararası bir çevre örgütünde çalışmaya yapmak arasında fark var mı?

Yerel örgütler, kendi küçük ölçekli çalışmalarını yaparken gezegen ölçeğindeki çalışmalar için uluslararası örgütlere ihtiyaç duyuluyor. Greenpeace vb. uluslararası kuruluşlar, baskı grupları olarak yaptıkları kampanyalar ve lobi çalışmalarıyla, Birleşmiş Milletler düzeyindeki sayısız çevre anlaşmasının hayata geçirilmesini sağladı ve sağlıyor. Bence, en etkili ve verimli çalışmalar, Türkiye'deki Nükleer Karşıtı Platform'un özellikle 1992-2000 arasındaki etkinliklerinde olduğu gibi, yerel örgütlerle uluslararası örgütlerin, belli platformlarda güç ve işbirliği yaptığı çalışmalar.

Son yıllarda nükleer karşıtı eylemlerde eylemci olarak yer almaktan çok, arka planda kalmayı tercih ediyorsunuz galiba. Aktivistliğin yaşı var mı?

Bu, yaşla değil, deneyim yoğunluğuyla ilgili. Birçok kişinin, işleri ve ailelerinden arta kalan zamanlarda yaptığı "muhalafet"i, ben Greenpeace'le 10 yıl gibi bir süreyle, günde neredeyse 24 saat yaşadım. Çalıştığım konu başarıyla noktalanınca, durup yaşamımla ilgili bir analiz yapabildiğimde vardığım ilk sonuç şuydu: gezegenin dengesi için mücadele eden bir insan, kendi özel yaşamında dengeyi bu kadar bozduysa, çalışmalarında "başarılı" olmuş olsa da mutlaka durup düşünmeli ve iç dünyası ile dış dünyası arasında bir denge aramalı. İkincisi, insan mücadele sırasında "karşı taraf"ın dilini konuşmaya başlıyor ve ister istemez "düşman"ına benziyor, ben bundan hoşnut olmadığımı fark ettim. Üçüncüsü, başkalarının da mücadeleye el verebilmesi için, güçlü, baskın kişiliklerin, öncülerin, onlara yer vermesi şart.

Greenpeace hep ilgi çekici ve renkli eylemleriyle gündeme geliyor. Bu eylemlerin örgütlenme süreci nasıl işliyor?

Greenpeace halen, 1971 yılında ilk yola çıkan eylemcilerin ana ilkeleri olan "suça tanıklık etmek", "barışçıl doğrudan eylem" ve "sivil itaatsizlik" ile çalışıyor. Biz eylemleri, "en son başvurulacak şey", "buzdağının görünen ucu" gibi sözlerle tanımlıyoruz. Kampanyalarımız bilimsel ve sosyal araştırmalar, raporlar, medya çalışmaları ile başlayan uzun bir süreç içeriyor; eylemler ise sözün bittiği yerde planlanıyor. Greenpeace'i "medyatik" olmakla suçlayanlar vardır. Bu "suç" değil, bir "strateji". Çok acil tepki eylemleri haricinde, nerede bir eylem gerekiyorsa, bu bir üst başlık olarak ortaya konur, çalışanlar ve gönüllülerin katılımıyla geliştirilip gerçekleştirilir. Greenpeace çoğu STK ya da girişim gibi izinli eylemler yapmadığı için, eylemciler bireysel özgürlüklerini ve bedenlerini ortaya koyarak "gönüllü hukuk ihlalleri" gerçekleştirir.

Kimi örgütlerde olduğu gibi, Greenpeace'te de sizin gibi bazı aktivistlerin ön plana çıkması sorun yarattı mı?

O yıllarda benim gibi birkaç kişinin dışında, bunu yapacak pek kimse yoktu ortada. İlk yıllarda oluşturduğumuz "kendini sakınmayan, yoktan var eden, gözü kara" imaj, belki çok genç ve deneyimsiz olan gönüllüler arasında başlangıçta "caydırıcı" bir etki yarattı ya da "yeterince sorumluluk almama" gibi sonuçlar doğurdu. Ama ilk on yılın sonunda durum biraz daha farklı, yeni kuşaklar çalışmaları sahipleniyor. Eski gönüllülerimizin bazıları son yıllarda ofiste ve Greenpeace gemilerinde başlayan değişik deneyimler edindiler ve şimdi ofisteki bazı görevlere talip oldular ve seçildiler. Bu da birikim ve deneyimin sürekliliği açısından çok sevindirici bir gelişme.

Sizce yerel ya da uluslararası çevre örgütleri halkla aynı dili konuşup, toplumla bütünleşebilir mi?

Bu sorunun yanıtı, sivil toplum örgütünün gücünü nereden aldığıyla ilgili. Çok sayıda kuruluş, gücünün neredeyse tamamını sponsorlardan alıyor; bu durumda, toplumla bütünleşmek, birbirini doğru anlamak ikinci plana düşüyor. Oysa Greenpeace gibi, gücünüzü sadece enerjisiyle, emeğiyle destek veren gönüllülerden, bireysel olarak maddi katkıda bulunan destekçilerden ve politik katkılarıyla kampanyaları var eden toplumun çeşitli kesimlerinden alıyorsanız durum bambaşka oluyor. Greenpeace toplumla ayrı düşmek gibi bir lükse sahip değildi. Örneğin, bir köyde çalışan bir kampanya sorumlusunun, o köydeki insanlar, birlikte çalıştığı gönüllüler ve kendisinden başka güveneceği hiçbir güç olmadığı için, orada saygı ve güvene dayalı bir iletişim kuruyor. "bizim halkımız da ne kadar duyarsız" gibi sözleri, Greenpeace'te hiç duymadım.

Greenpeace Akdeniz - Türkiye
Valikonağı Cd. 35/2 Akçaabat Apt. Kat: 4, Harbiye 34367 İstanbul
Tel: (212) 248 26 61, Faks: (212) 248 18 59
e-posta: bilgi@greenpeace.org.tr
www.greenpeace.org/turkey

89. Sok. 14/9
06550 Yıldız Çankaya ANKARA
Tel: 0312 442 42 62 (pbx)
Faks: 0312 442 57 55
e-posta: bilgi@stgm.org.tr
www.stgm.org.tr

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği
adına sahibi: C. Sunay Demircan
Sorumlu Yazışmaları Müdürü: Gamze Göker
Grafik Tasarım: M. Cem Kocataş
İllüstrasyonlar: Ferit Avcı
ISSN 1306-5297

Yönetim Kurulu Başkanı: C. Sunay Demircan
Başkan Yardımcısı: Levent Korkut
Genel Sekreter: Orhan Kemal Cengiz
Sayman: Serpil Sancar
Asil Üye: Şeyhmus Diken